

اقتصاد باید از رانت و انحصار نجات یابد

نخستین کنفرانس اقتصاد ایران به عنوان بزرگترین گردهمایی اقتصادی کشور دیروز با حضور رئیس جمهوری، اعضای تیم اقتصادی دولت و کارشناسان و فعالان اقتصادی با هدف بررسی مهمترین مشکلات اقتصادی ایران و راههای دستیابی به رشد پایدار و اشتغال زا در سالن اجلاس سران کشورهای غیرمتعهد آغاز به کار کرد.

رئیس جمهوری در کنفرانس اقتصاد ایران:

اقتصاد باید از رانت و انحصار نجات یابد

فعالیت تمام دستگاه های دولتی باید به صورت شفاف برای مردم بیان شود

نخستین کنفرانس اقتصاد ایران به عنوان بزرگترین گردهمایی اقتصادی کشور دیروز با حضور رئیس جمهوری، اعضای تیم اقتصادی دولت و کارشناسان و فعالان اقتصادی با هدف بررسی مهمترین مشکلات اقتصادی ایران و راههای دستیابی به رشد پایدار و اشتغال زا در سالن اجلاس سران کشورهای غیرمتعهد آغاز به کار کرد.

حجت الاسلام و المسلمین دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری در مراسم گشایش این همایش که با شرکت یک هزار و 500 اقتصاددان و قریب به 300 خبرنگار داخلی و خارجی به مدت دو روز برپا است، با اشاره به ایام میلاد حضرت رسول اکرم(ص) گفت: در اسلام کار و تلاش برای زندگی مادی و معیشت روزمره، هم وزن جهاد در راه خدا اهمیت دارد.

رئیس جمهوری با بیان اینکه در شروع کار دولت یازدهم اقتصاد کشور در شرایط رکود تورمی بود و بدهی هنگفتی به سیستم بانکی و پیمانکاران داشت، گفت: اقتصاد ایران در 10 سال گذشته اشتغال زا

نبوده و اگر دقیق مورد بررسی قرار گیرد، تعداد شاغلین کشور از 20/6 میلیون نفر در نیمه دهه 80 به 21/5 میلیون نفر در حال حاضر رسیده که نشان

می دهد اقتصاد ما قدرت اشتغال زایی نداشته و درآمدهای ارزی حاصل از فروش نفت هم نتوانسته اشتغال کشور را افزایش دهد. وی افزود: بزرگترین مشکل ما استفاده نکردن از نظرات کارشناسان و صاحب نظران اقتصادی با تجربه بوده است. به عبارت دیگر، ما در اقتصاد دچار نوعی خوددرمانی بوده ایم که این نوع رفتار حتی در یک اقتصاد سالم و دارای رشد پایدار هم جوابگوی رفع مشکلات نیست.

رئیس کابینه دولت با اشاره به این مطلب که اقتصاد ایران سالهاست به سیاست داخلی و خارجی یارانه

می دهد، گفت: این وضع تاکی باید ادامه یابد؟ آیا زمان آن نرسیده که سیاست تابعی از اقتصاد باشد.

وی پیشنهاد کرد: یک دهه این روند را معکوس کنیم تا ببینیم مشکلات معیشتی مردم چگونه رفع خواهد شد.

دکتر روحانی ادامه داد: یکی از اصول قانون اساسی که از روز اول تاکنون به آن توجه نشده و مورد عمل قرار نگرفته، این است که در مسائل مهم اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به جای اینکه قانونی در مجلس تصویب شود، راه حل مساله بطور مستقیم به آرای عمومی و

همه پرسی گذاشته شود.

وی پیشنهاد کرد: برای یکبارهم که شده، موارد مهم کشور را بطور مستقیم از مردم بپرسیم.

رئیس جمهوری با تأکید بر این که باید برای مدتی به اقتصاد بیشتر توجه کنیم، خاطرنشان کرد: کشور ما بیشتر سیاسی است تا اقتصادی محض؛ یعنی اقتصاد ما یا با سیاست داخلی تلفیق می شود یا با سیاست خارجی.

رئیس جمهوری افزود: این کار درستی است که از همه مالیات بگیریم، نمی شود یک نهاد کار اقتصادی بکند و مالیات ندهد و وقتی می گوئیم فلان نهاد باید مالیات بدهد، بساطی درست کند. رئیس جمهوری ادامه داد: این دولت در هر موضوعی که

بداند مصالح مردم است، بدون واهمه از هیچ کس و هیچ نهادی موضوع را به مردم خواهد گفت و لایحه لازم را به مجلس تقدیم خواهد کرد.

وی گفت: جنبه سیاست داخلی برخی از امور در ایران خیلی قوی است. در حالی که اقتصاد یک موضوع تخصصی است و باید رقابتی باشد. اقتصاد ایران با انحصار پیشرفت نمی‌کند و اگر موضوعی بصورت انحصاری در دست گروه خاصی باشد، فساد ایجاد می‌شود حتی اگر این گروه سلمان و ابوذر باشند.

رئیس قوه مجریه خاطرنشان کرد: فعالیت اقتصادی همه دستگاه‌های دولتی باید به صورت شفاف بیان شود. یعنی همه مردم از آمار و ارقام و طرح‌های اقتصادی در یک لحظه باخبر شوند. چون در کشور با کسی رابطه پسرخاله و پسرعمه نداریم. اگر شفافیت ایجاد شود و رانت از بین برود می‌توانیم با فساد هم که همه جا ریشه دوانده است، مقابله کنیم.

وی با اشاره به این‌که حرکت اقتصادی کشور از سال گذشته شروع شده است، اظهار کرد: هرچه دستاورد داشته‌ایم، مربوط به استفاده از نظرات صاحب نظران، دانشگاهیان و... بوده است و دستاوردهایمان حاصل اعتماد مردم به عنوان سرمایه اجتماعی بوده است. همچنین حمایت‌های مردم و مقام معظم رهبری همه دست به دست هم داد تا توانستیم یک گام به جلوتر برویم و دستگاه اجرایی هم همه توان خود را به کار گرفت.

روحانی خاطرنشان کرد: کاهش تورم با ارزان شدن کالاها دو مقوله متفاوت است که باید برای مردم توضیح دهیم و از رسانه‌های عمومی خواهش می‌کنیم در کنار نقد و انتقاد که البته لازم و مفید است، حواسشان باشد به اعتماد مردم صدمه نزنند و اگر می‌بینیم حرکتی از سال گذشته آغاز شده است، به خاطر سرمایه اجتماعی، رابطه دولت با مردم، اعتماد مردم به دولت و قبول کردن این مطلب است که دولت به مردم دروغ نمی‌گوید و اگر اینها را از دست بدهیم، چیزی نداریم.

وی تصریح کرد: در مسائل ملی باید توجه‌مان به رشد پایدار باشد و در همین راستا بعد از کنترل تورم در دو فصل پیاپی نسبت به سال گذشته حدود 4 درصد رشد داشته‌ایم که امیدوار کننده است و انشاءالله امسال را به گونه‌ای به پایان می‌بریم که تورم ما کمتر از 20 درصد باشد و اقتصادمان بعد از دو سال رشد منفی شاهد رشد مثبت باشد.

رئیس دولت تدبیر و امید با بیان این‌که کاهش تورم برای یک فصل یا یک سال کافی نیست، افزود: باید تورم به صورت مستمر کاهنده باشد تا به نقطه قابل قبول برسیم.

پس مهار تورم باید با قوت در سال‌های آینده ادامه یابد و در سال 96 که پایان کار دولت یازدهم است، به تورم یک رقمی برسیم. چرا که کمتر کشوری در دنیا وجود دارد که تورم دو رقمی داشته باشد. وی با اشاره به این‌که رشد در کشور شروع شده است، اما باید استمرار داشته باشد، گفت: ما توسعه پایدار مستمر همه جانبه می‌خواهیم و تجربه زندگی سیاسی ما می‌گوید کشور با انزوا نمی‌تواند رشد مستمر داشته باشد. البته معنای آن این نیست که دست از اصول و آرمان‌هایمان برداریم.

رئیس جمهوری با بیان این‌که در میز مذاکره، بحث آرمان و اصول نیست، افزود: سر میز مذاکره نه آنها و نه ما راجع به آرمان و اصول بحث نمی‌کنیم. چون در دنیای امروز هر کشوری دنبال منافع و خواست خود است. پس اساس بحث سیاست خارجی منافع است و نه اصول و آرمان‌ها.

وی با طرح این پرسش که مگر در مرحله اول توافق ژنو در بحث هسته‌ای آرمان‌ها و اصولمان را معامله کردیم؟ تصریح کرد: با هم حرف زدیم و توافق کردیم. چون ما یک خواست داشتیم و آنها هم خواست خودشان را مطرح کردند.

وی با بیان این‌که معنای مذاکرات این است که پلی بین خواست ما و طرف مقابل تعریف شود، خاطرنشان کرد: در توافق ژنو بخشی از تحریم‌ها در حوزه خودرو، پتروشیمی و کشتیرانی برطرف شد و بخشی از اموال بلوکه شده ما آزاد شد که در مقابل ما شفافیت بیشتری نشان دهیم و بگوییم فلان نوع غنی‌سازی که در حال حاضر به آن نیاز نداریم، برای مدتی متوقف می‌شود. آیا این کار به معنای زیر سوال رفتن آرمان‌ها و اصول ما است؟

روحانی خطاب به آنها که نگران مخدوش شدن آرمان‌ها در جریان مذاکرات هسته‌ای هستند، گفت: آرمان ما به سانتریفیوژ وصل نیست، بلکه آرمان به مغز و قلب و اراده ملت وصل است.

وی با اشاره به این‌که حرکت رو به جلو کشور با حمایت مردم آغاز شده است، گفت: اگر دولت مشکلی پیدا کند، به صراحت

برای مردم خواهد گفت و من به عنوان رئیس جمهوری تردید و واهمه‌ای ندارم که مشکلات را با مردم در میان بگذارم. اما بدانید در بسیاری از امور حرکت جامعه باید با همکاری و هماهنگی باشد و این طور نیست که همه چیز به دست دستگاه اجرایی باشد. هر سه نهاد باید با هم باشند و همه ما در سیاست‌های کلی از چارچوب‌های ابلاغی مقام معظم رهبری پیروی کنیم

رئیس دولت تدبیر و امید تأکید کرد: هیچ کاری نبوده است که ما به مردم گفته باشیم و شروع نکنیم. اما برای به پایان رسیدن نیازمند همکاری هستیم.

وی با بیان این که شرایط کشور در منطقه و جهان به ما حکم می‌کند که امروز وحدت و اتحاد بیشتری داشته باشیم، خاطرنشان کرد: دولت خود را خادم مردم می‌داند و مردم صاحب اختیار هستند، پس اشتباه است اگر دولتی خود را سرور بداند و مردم هم بگویند که کارها به عهده دولت است و به ما ربطی ندارد.

رئیس جمهوری با اشاره به این که امروز با پدیده جدید کاهش قیمت نفت مواجه هستیم که البته آن را در سال‌های 66 و 77 هم تجربه کرده‌ایم، اظهار کرد: قواعد بازار نفت به تولیدکنندگان و مصرف کنندگان مرتبط می‌شود پس هرچه در دنیای صادرات و ارتباط با دنیا قوی‌تر باشیم، دیرتر صدمه می‌بینیم و امنیت ملی‌مان تقویت می‌شود. یعنی اگر بتوانیم آب و گاز و برق به دیگر کشورها بفروشیم و از آنها بخریم و سرمایه‌دار خارجی به ایران بیاید و از ایران در خارج سرمایه‌گذاری کنیم، امنیت‌مان تقویت می‌شود.

به گفته وی، آن زمان که ورود سرمایه‌دار خارجی به ایران را مخل امنیت و استقلال کشور می‌دانستند، گذشت. بلکه امروز برعکس است. اما این مساله چارچوب‌هایی دارد که باید رعایت شود.

دکتر روحانی به مسأله یارانه‌ها و تأکید فراوان مبنی بر پرداخت نکردن یارانه به افراد ثروتمند اشاره کرد و گفت: شناسایی افرادی که نیازمند نیستند، کار سختی است. البته 50 درصد این افراد راحت شناسایی می‌شوند. اما در شناسایی 50 درصد دیگر مشکلات فراوانی وجود دارد.

وی با اشاره به این که ما یک سیستم اطلاعاتی جامع و کامل برای شناسایی وضع درآمدی 80 میلیون جمعیت ایرانی نداریم، افزود: گفته می‌شود به ایرانیان خارج از کشور یارانه ندهید. اما به واقع، عده‌ای از آنها مریض هستند و برای درمان از کشور خارج شده‌اند یا عده‌ای دیگر کارگر یا دانشجو هستند. همچنین گفته می‌شود برای تشخیص پر درآمدها باید افرادی را که ماهانه 3 میلیون تومان درآمد دارند، مشخص کرده و بر اساس آن به سایرین یارانه تعلق بگیرد که این موضوع هم در تهران، روستاها، مرکز شهر یا خانواده‌هایی که معلول دارند، متفاوت است و نمی‌توان بر اساس این الگو عمل کرد.

این مقام مسئول در ادامه به مشکلات اقتصادی کشور اشاره کرد و تعدادی از آنها را برشمرد و افزود: تا اقتصاد را به مردم واگذار نکنیم، درست نمی‌شود چون با اقتصاد دولتی و با اقتصاد خصوصی، اقتصاد ما درست نخواهد شد.

وی همچنین به اهمیت ایجاد اشتغال در جامعه به خصوص برای بانوان اشاره کرد و گفت: باید از ظرفیت‌های خلاق در کشورمان بهره بگیریم.

رئیس جمهوری با بیان این که من به آینده امیدوارم چون در کشورمان افراد خلاق بسیاری داریم، گفت: در این شرایط نیازمند وفاق هستیم تا از پیچ فعلی عبور کنیم. چون می‌خواهیم به رشد توأم با اشتغال و رونق برسیم. چراکه هرچه توان اقتصادی ما قوی‌تر باشد، می‌توانیم قوی‌تر با خارجی‌ها مذاکره کنیم و به موفقیت برسیم.

ضرورت توجه به دیدگاه‌های کارشناسی

دکتر محمد نهاوندیان رئیس دفتر رئیس جمهوری هم در این کنفرانس تأکید کرد: در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی نباید بدون در نظر گرفتن دیدگاه‌های فعالان تصمیم‌گیری کرد.

وی افزود: جلسات اقتصادی دولت هفته‌ای دوبار با حضور اقتصاددانان به طور منظم تشکیل می‌شود.

وی همچنین بر ضرورت همکاری دانشگاه‌ها با صنعت و بخش سیاست‌گذاری اقتصادی تأکید کرد و یادآور شد: حضور دانشگاه‌ها در کنار صنعت و بخش سیاست‌گذاری لازمه یک اقتصاد پویا است تا بتواند خود را تصحیح کند.

رئیس دفتر رئیس جمهوری تصریح کرد: بسیار درباره فاصله موجود میان دانشگاه و صنعت سخن گفته شده است، فاصله ها را می دانیم. اما راه حل، کنار گذاشتن این فاصله ها است. البته نه با نفی یکدیگر. فقط مشاهده نقاط منفی موثر نیست و در سیاست گذاری ها هم نباید بدون در نظر گرفتن دیدگاه های فعالان اقتصادی تصمیم گیری کرد.

وی خاطرنشان کرد: ما نیازمند شناسایی مسایل و یافتن راه حل های بومی آن هستیم و این به معنای محرومیت از تجربه دیگران نیست باید از علم و تجربه های

علمی دیگران بهره گرفت.

نهادنویان همچنین گفت: نمی توان تجربه های گران قدری که شکست های پرهزینه یا موفقیت های بزرگ را در جوامع دیگر داشته است، کنار گذاشت، بلکه باید آن را بومی کرد و بهره گرفت.

وی افزود: باید مطالعه شود که در 80 سال گذشته اصلی ترین تصمیمات در کشور که سرنوشت اقتصاد کشور را ساخته است، چه مقدار به دست اقتصاددانان بوده است؟ آیا وقتی اقتصاد به سمت دولتی شدن رفت، با مطالعه و مشورت اقتصاددانان بوده است؟ آیا در مرحله تکوین بخش خصوصی از اقتصاددانان نظر سنجی شد؟ آیا وقتی بخش مالی بی انضباط و با سوء استفاده از اعتماد ملی گسترش یافت با مشورت اقتصاددانان بوده است؟

نهادنویان همچنین در حاشیه این کنفرانس با اعلام اینکه دولت برای اجرای فاز سوم هدفمندی یارانه ها در سال 94 هنوز به تصمیم نهایی نرسیده است، به خبرنگاران گفت: برای تعیین محل های جبران کسری بودجه سال آینده هنوز نمی توان قضاوت کرد و باید منتظر بمانیم و ببینیم که تا پایان سال وضع رشد اقتصادی کشور چه می شود.

کمبود منابع مالی بزرگترین مشکل کسب و کار

دکتر علی طیب نیا وزیر امور اقتصادی و دارایی هم در این کنفرانس کمبود منابع مالی را بزرگترین مشکل حوزه کسب و کار در کشور اعلام کرد و گفت: با وجودی که بالا بودن حجم نقدینگی در جامعه باعث افزایش تورم شده، بسیاری از واحدهای تولیدی هم اکنون مشکل مالی دارند که در واقع منابع مالی تریقی به اقتصاد هم به عنوان معضل و هم معما در اقتصاد ایران وجود دارد. وی گفت: بهبود زندگی مردم، مقابله با فقر و ارتقاء موقعیت ایران در صحنه جهانی از جمله اهداف انقلاب بوده، لذا بدون دستیابی به رشد اقتصادی مطلوب، بهبود این شاخص ها امکان ناپذیر است.

وزیر اقتصاد با بیان آنکه هدف اصلی دولت دستیابی به نرخ رشد پایدار است، تصریح کرد: نرخ رشدی که در 30 سال گذشته باعث افزایش رفاه و بهبود و اشتغال جوانان شده، باید مبتنی بر بهره وری

می بود تا رشد نوسانات قیمت نفت نتواند بر این شاخص ها تاثیر نامطلوب بگذارد. وی با اشاره به اینکه یکی از راهکارهای رشد اقتصادی داشتن نظام تامین مالی است، گفت: این نظام باید بتواند پس اندازهای مردم را به همراه منابع داخلی و خارجی جمع آوری کند و آن را در مسیر رشد قرار دهد. به عبارت دیگر، استفاده بهینه از منابع، تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی است.

نامبرده تاکید کرد: نظام مالی همواره با مشکل مواجه بوده و هم اکنون این مشکلات افزایش یافته و به معضل اساسی برای رشد اقتصادی تبدیل شده است. در نظام تامین مالی از اوایل دهه 50 تا به امروز همواره شاهد رشد نقدینگی بوده ایم که این موضوع ناشی از افزایش منابع پایه پولی است.

وی تاکید کرد: نقدینگی روی تورم اثرگذار است، اما از سوی دیگر همواره فعالان اقتصادی، بزرگ ترین مشکل را کمبود نقدینگی اعلام کرده اند، اما مشکل از آنجا ناشی می شود که افزایش حجم پول به شکل برونزا و تحت تاثیر پایه پولی است.

طیب نیا گفت: افزایش حجم پول در مقام پاسخگویی به نیاز جامعه توسط نظام بانکی صورت نگرفته، اما رشد پایه پولی عمدتاً باعث افزایش نقدینگی شده است. وی درباره وضع مسکن مهر گفت: در قالب مسکن مهر 42 هزار میلیارد تومان به 50 تا 60 هزار میلیارد تومان قبل اضافه شده اما هنوز این ارقام نتایجی در پی نداشته است. زیرا افزایش حجم پول پر قدرت بر تولید تاثیر ندارد و تنها آثار تورمی ایجاد می کند.

وزیر اقتصاد درخصوص بسته خروج از رکود گفت: راه حل هایی برای خروج از رکود پیش بینی شده که از آن جمله افزایش سرمایه بانک ها، حل مشکل مطالبات معوقات بانکی و اینکه بانک ها از قالب بنگاهداری خارج شوند و به عنوان واسطه مالی نقش ایفا کنند.

وی تاکید کرد: نقش بازار سرمایه در تامین مالی بنگاه ها به عنوان یک مانع جدی قرار گرفته است که با فعال سازی بازار ثانویه و رونق در این بخش، فعالیت بازار سرمایه را در تامین مالی بنگاه های اقتصادی

می توانیم تامین کنیم. همچنین با بهبود روابط در صحنه های

بین المللی می توانیم منابع مالی را از منابع خارجی تامین کنیم.

این عضو کابینه همچنین در حاشیه این کنفرانس در جمع خبرنگاران افزود: معتقدیم که بازار سرمایه هم اکنون در وضعی است که قیمت ها و شاخص به کف رسیده و دولت عزم جدی دارد از بازار سرمایه حمایت و مشکلات این بخش را حل کند. در این زمینه برخی از صنایع با محدودیت ها و مشکلاتی مواجه هستند که اگر به آنها کمک کنیم، بازار سرمایه به ثبات می رسد.

وی از بررسی آثار و نتایج ناشی از کاهش قیمت نفت بر اقتصاد خبر داد و گفت: وضع موجود را می توان به عنوان فرصت تلقی کرد. زیرا این فرصت نشان داد که کاهش درآمدهای نفتی و نوسانات آن چقدر با اهمیت است و چه تاثیری بر اقتصاد ایران دارد. وضع موجود توجه بیشتر به اقتصاد مقاومتی را ضروری و اجرایی اراده و تصمیم مقام معظم رهبری را جدی تر کرده است.

کاهش قیمت نفت سبب خود عقب نشینی از مواضع ایران نمی شود

همچنین مهندس بیژن نامدار زنگنه وزیر نفت در این کنفرانس با بیان این که بسیاری گمان می کنند با کاهش صادرات موضع ایران در جهان تغییر می کند، گفت: ایران با کاهش میزان صادرات خود از روزانه 2/5 میلیون به سطح یک میلیون بشکه هیچگاه موضع خود را تغییر نمی دهد.

وی با اشاره به این که تصمیم گیری و اجرایی تصمیم های سازمان کشورهای صادر کننده نفت (اوپک) بر دو اصل استوار است، گفت: مهمترین اصل در تصمیم گیری اوپک اجماع اعضاست و دوم این است که تصمیم هایی که در این سازمان گرفته می شود، هیچ ضمانت اجرایی ندارد.

وزیر نفت با بیان این که اوپک تنها سازمان جهان سومی است که بر اقتصاد جهان تاثیر می گذارد، افزود: هر کشوری در این نهاد بین المللی تولید بیشتری داشته باشد، می تواند در تصمیم گیری و تاثیر بر تصمیم های اوپک نقش بیشتری داشته باشد.

وی با اشاره به این که پیش از برگزاری نشست اخیر اوپک با کشورهای کویت، امارات، قطر، عراق و ونزوئلا گفتگوهایی درباره کاهش تولید در نشست 166 این سازمان انجام شد، گفت: اعضا مایل به کاهش تولید خود نبودند، در واقع هشت کشور دنبال کاهش تولید 1/5 میلیون بشکه ای بودند و چهار کشور دیگر به دنبال تثبیت سقف تولید اوپک در سطح 30 میلیون بشکه در روز بودند.

نامبرده در ادامه گفت: برای صاحب نظران مشخص بود که برگزاری نشست اوپک سبب سقوط قیمت نفت می شود. زیرا با توجه به موضع عربستان مشخص بود که احتمال رسیدن به اجماع برای کاهش تولید نفت در این نشست وجود ندارد. وی با بیان این که اگر نشست 166 به عقب انداخته می شد 10 دلار در هر بشکه سود می کردیم، افزود: نشست 166، اجلاس عادی اوپک بود که باید در زمان مقرر برگزار می شد.

زنگنه با تاکید بر نبود اجماع میان اعضای اوپک در آخرین نشست این سازمان و تثبیت سقف تولید روزانه 30 میلیون بشکه، اظهار داشت: شکی نیست که علت پایه ای کاهش قیمت نفت به دلیل عرضه و تقاضاست.

وی با اشاره به اثرگذاری اوپک در بازار نفت، گفت: در بازار نفت یک طرف به عنوان عرضه و طرف دیگر به عنوان تقاضا وجود دارد و اوپک همواره در طرف عرضه نقش بازی می کرد تا از طریق متعادل کردن قیمت یا کم کردن تقاضا به شرایط بهتری برسد.

وزیر نفت با بیان این که در سال 2015 تقاضای جهانی نفت به 92 میلیون و 300 هزار بشکه در روز می رسد که این مقدار

1/2 میلیون بشکه اضافه تر از سال گذشته میلادی است، افزود: 57/3 میلیون بشکه از این مقدار بوسیله کشورهای غیر عضو اوپک تولید می شود.

وی در ادامه به رشد اقتصاد جهانی در سال 2015 اشاره کرد و گفت: بر اساس برآوردهای انجام شده، رشد اقتصادی جهان در سال 2015 حدود 3/6 تا 3/8 درصد است، بنابراین رشد اقتصاد جهان رو به افزایش خواهد بود.

این وزیر کابینه همچنین به تولید نفت شیل آمریکا در سال 2009 اشاره کرد و گفت: در آن مقطع تولید شیل های

نفتی در آمریکا 1/5 میلیون بشکه در روز بود. اما با تصمیم اوپک مبنی بر کاهش 2 میلیون و 500 هزار بشکه ای تولید نفت، تولید نفت شیل در آمریکا هم اکنون به 6 میلیون بشکه افزایش یافته است؛ آمریکایی ها

همچنین تاکنون 1400 میلیارد دلار برای تولید

شیل های نفتی هزینه کرده اند و هم اکنون 2 هزار دکل در شیل اوایل آمریکا فعال است.

وی با طرح این سوال که چه میزان طول می کشد تا رشد اقتصادی در جهان به وجود بیاید تا شاهد افزایش قیمت نفت باشیم، گفت: برای نخستین بار رسانه ها در برابر افت قیمت نفت مقاومت می کنند و از سوی دیگر دعوای جمهوریخواهان و دموکراتها در ایالت متحده می تواند بر قیمت نفت تاثیرگذار باشد. بنابراین

پیش بینی بر این است که در ماه های آینده قیمت نفت به 70 تا 90 دلار برسد. از این رو قیمت 72 دلاری نفت در لایحه بودجه سال 94 چندان بی ربط نیست.

زنگنه همچنین در حاشیه این کنفرانس درمورد دیپلماسی نفتی ایران برای بهبود قیمت جهانی نفت به خبرنگاران گفت: ایران تنها به افزایش قیمت نفت می اندیشد و مهم این است که با کاهش قیمت نفت از مواضع خود کوتاه نمی آید و آن را تغییر نمی دهد. قیمت نفت هر چقدر باشد، ایران روی مواضع خود پای

می فشرد و آن را ادامه می دهد.

وی اجماع سازی در اوپک و ارتباط با غیر اوپک را از راهکارهای جلوگیری از کاهش قیمت نفت عنوان کرد و گفت: تا زمانی که عرضه در بازار کنترل نشود و مازاد عرضه در بازار وجود داشته باشد، نمی توان در این زمینه کاری انجام داد.

وزیر نفت تصریح کرد: مهم این است که اعضای اوپک برای جلوگیری از کاهش قیمت نفت به اجماع برسند و اقدامی در جهت کاهش تولید انجام دهند. برگزاری نشست اضطراری در واقع اجماع اعضا را رسمیت می بخشد، ولی این که جلسه ای برگزار شود و در آن اجماعی برای کاهش تولید به دست نیاید، نه تنها قیمت ها را افزایش نمی دهد، بلکه بر عکس عمل

می کند و سبب کاهش قیمت نفت در بازار جهانی می شود.

وی همچنین در پاسخ به سؤال دیگری در باره مذاکره با روسیه مبنی بر کاهش قیمت نفت، گفت: در این زمینه چند مرحله مذاکره انجام شده، اما باز هم نیاز است گفتگوها ادامه یابد.

خصوصی سازی در اقتصاد ملی ابهام دارد

دکتر عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی هم در این کنفرانس گفت: در نتیجه خصوصی سازی طی 10 سال گذشته 100 میلیارد دلار سرمایه دولت از بدنه آن جدا شده که هم اکنون ابهامات زیادی در این زمینه وجود دارد. وی افزود: هر چند که خصوصی سازی در ایران طی چند سال گذشته روند توسعه ای داشته اما نتیجه این خصوصی سازی در اقتصاد ایران و توسعه اقتصادی ملی مشخص نشده است.

آن چیزی که در نتیجه خصوصی سازی اتفاق افتاد، توزیع رانت بوده است؛ به گونه ای که کسانی که به اطلاعات بیشتری دسترسی داشته اند، رانت بیشتری را کسب کرده اند.

آخوندي با بيان اينكه فرايند خصوصي سازي در ايران بايد مورد بازنگري قرار گيرد، به كمبود

سرمايه گذاري در اقتصاد ملي اشاره كرد و اظهار داشت: متاسفانه طي سال گذشته در بخش هوانوردي، ريلي، جاده اي همواره سرمايه گذاري حالت نزولي داشته است، بطوري كه هم اكنون در بخش حمل و نقل جاده اي با 127 هزار دستگاه كاميون فرسوده به ازاي هر 100 كيلومتر بين 56 تا 60 ليتر گازوئيل به مصرف مي رسد.

به گفته وي، در نتيجه خصوصي سازي 36 درصد سهام شركت ها به غيردولتي ها واگذار شده، 25 درصد آن با تعريف ديگري به دولت بازگشته و 19/38 درصد هم به سهام عدالت اختصاص يافته است. وزير راه و شهرسازي گفت: 13 درصد

واگذاري ها در بخش خاكستري بوده كه هنوز در دولتي بودن يا خصوصي بودن آن ابهام وجود دارد، اما تنها در نتيجه

خصوصي سازي 9 دهم درصد وارد بخش خصوصي شده است.

حامل هاي انرژي افزايش قيمت ندارد

دكتور حميد چيت چيان وزير نيرو هم در نشست مشترك نفت و انرژي كه در حاشيه اين كنفرانس برگزار شد، اعلام كرد: برق نقش دوجانبه اي در اقتصاد دارد و زيربناي زيرساخت ها است و مستقيماً در رفاه و كيفيت زندگي مردم دخالت دارد و بدون تامين برق امكان دسترسي به اهداف توسعه اي يك تفكر اشتباه است.

وي با اشاره به اينكه حدود 31 ميليون مشترك برق در كشور داريم و سالانه 1/5 ميليون مشترك به آن افزوده مي شود، افزود: مصرف سالانه برق كشور 220 ميليارد كيلووات است كه سالانه به طور متوسط شش درصد به آن اضافه مي شود، اين بدان معناست كه بايد سالانه پنج هزار مگاوات به ظرفيت نيروگاهي كشور افزوده شود.

وزير نيرو با اشاره به اينكه ظرفيت نيروگاه ها از سال 89 سقوط بسيار بدّي را تجربه كرد، گفت: ظرفيت نيروگاهي در سال 90 تنها 2/8 درصد افزايش يافت. اين ميزان در سال جاري به دو درصد رسيده است و پيش بيني ها بر اين است كه سال آينده اين ظرفيت به 1.4 درصد برسد.

وي گفت: از سال 89 كه اجراي قانون هدفمندي يارانه ها اجرا شد، مجموعه تصميمات و اثرات آن به بنگاه هاي برق سبب شد تا توان اقتصادي آنها کاهش پيدا كند و امكان سرمايه گذاري در بخش برق روند نزولي يابد.

چيت چيان در حاشيه اين كنفرانس به خبرنگاران گفت: دولت برنامه اي براي افزايش قيمت حامل هاي

انرژي ندارد و چيزي در اين خصوص تصويب نشده است. وي افزود: دولت معتقد است بهترين راه جلوگيري از بروز فساد شفافيت است و برهمين اساس دولت در ابتداي فعاليتش مقررات انشعابات آب و برق را اصلاح كرد. در مقررات قبلي كسي كه نيازمند آب و برق بود، بايد پولي را بابت وسايل اندازه گيري پرداخت مي كرد كه اين امر ساماندهي شده است.

كاهش وابستگي به نفت در گرو توجه به توليد و صادرات است

گزارش خبرنگار ما حاكيست: مهندس محمدرضا نعمت زاده وزير صنعت، معدن و تجارت هم در اين كنفرانس و در نشست بررسي رشد اقتصادي و چرخه هاي تجاري، کاهش وابستگي بودجه كشور به درآمدهاي نفتي را در گرو توجه هرچه بيشتر به بخش توليد و صادرات كالاهاي غيرنفتي دانست و افزود: در حال حاضر برخلاف تصور موجود در بسياري از زمينه هاي اقتصادي ظرفيت توليد و صادرات وجود دارد، به طوري كه در حال حاضر براي صنايعي همچون پتروشيمي، كاشي و سراميك، سيمان، فولاد، مس، آلومينيوم، صنايع غذايي، سيم و كابل، تجهيزات برقي و فرش ظرفيت هاي مناسب براي صادرات وجود دارد.

وي با بيان اينكه رشد صادرات در گرو افزايش هرچه بيشتر توليد است، تصريح كرد: براي توليد 600 هزار ميليارد تومان كالا به طور ميانگين نيازمند 200 هزار ميليارد تومان سرمايه در گردش هستيم كه 150 هزارميليارد تومان آن بايد از محل تسهيلات بانكي تامين شود، در غير اين صورت نمي توانيم از ظرفيت هاي خالي توليد استفاده بهينه كنيم.

نعمت زاده همچنين اظهار داشت: اگر ما در شرايط فعلي يك ميليارد دلار به صادرات اضافه كنيم، حدود 0/13 درصد به رشد

افزوده صنعت اضافه خواهد شد که این عدد حدود 75 هزار میلیارد ریال است.

وی همچنین گفت: صادرات غیرنفتی در 8 ماهه امسال اعم از کالا و خدمات بنابر اعلام گمرک کشور حدود 39/5 میلیارد دلار بوده که با 20 درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه بوده است. همچنین واردات کالای کشور 34/2 میلیارد دلار است که این عدد هم با 20 درصد رشد نسبت به مدت مشابه سال قبل مواجه بوده است.

وزیر صنعت با انتقاد از برچیده شدن جوایز صادراتی از سال 1390 به بعد بر پشتیبانی هرچه بیشتر از صادرات غیرنفتی تأکید کرد و گفت: ما

می‌توانیم درصدی از یارانه‌ها را برای پشتیبانی از صنعت و صادرات کشور اختصاص دهیم و اگر نخواهیم از درآمدهای نفتی یا یارانه این کار را انجام دهیم، باید حداقل دو درصد فروش میعانات گازی یا دو درصد از مالیات را به عنوان مشوق‌های صادراتی در نظر بگیریم.

وی گفت: اگر نتوانیم تسهیلات ارزان قیمت در اختیار صادرکنندگان قرار دهیم، مشکل صادرات غیرنفتی همچنان پابرجا خواهد بود.

نظارتی بر 15 درصد بازار پول نیست

در این کنفرانس دکترولی‌الله سیف رئیس کل بانک مرکزی گفت: با وجودی که بازار غیرمتشکل پولی 15 درصد از اقتصاد کشور را تشکیل می‌دهد، اما متأسفانه بانک مرکزی نظارتی بر این بخش ندارد؛ لذا تلاش می‌کند این بخش را منضبط کند، در غیر این صورت این موسسات را جمع‌آوری خواهد کرد.

وی ادامه داد: پرونده برخی از این موسسات هم اکنون در مراجع قضایی در دست رسیدگی است و تعداد دیگری از این موسسات تا پایان سال به بازار منضبط پولی ملحق خواهند شد.

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه در پایان آبان سال جاری 206 هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی پرداخت شده، افزود: معادل 60/3 درصد این تسهیلات در سرمایه در گردش موثر بوده و در بخش صنعت و معدن به صورت ویژه 80 درصد به سرمایه در گردش اختصاص یافته است. وی از وجود 200 هزار میلیارد ریال اوراق مشارکت در نظام بانکی خبر داد و گفت: 160 میلیارد ریال از این اوراق سررسید شده و در اختیار بانک‌هاست و 40 هزار میلیارد ریال هم تا پایان سال سررسید خواهد شد.

رئیس شورای پول و اعتبار درباره تسهیلات تکلیفی و برنامه دولت در این خصوص گفت: عزم جدی دولت این است که به سمتی برود تا تسهیلات تکلیفی به حداقل ممکن برسد و امسال هم بودجه را با همین سیاست تنظیم و به مجلس ارائه کرده است. وی مطالبات غیرجاری، تسهیلات تکلیفی، بدهی دولت به شبکه بانکی، بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی، اوراق مشارکت و موسسات غیرمجاز را از مهمترین مسائل و مشکلات نظام بانکی برشمرد و خواستار برنامه ریزی برای به حداقل رساندن این نارسایی‌ها در این بخش شد.

سیف با بیان اینکه مانده رشد نقدینگی بیشتر از تورم بوده است، افزود: همین مورد نشان می‌دهد سیاست بانک مرکزی انقباضی نیست. چرا که در سال‌های 89 تا 92 رشد نقدینگی به ترتیب 4/5، 3/5، 8- و 7/9 درصد برآورد شده است.

وی با تأکید بر اینکه حجم بالایی نقدینگی مشکل نیست، بلکه مشکل انحراف آن است، تصریح کرد: یکی از اهداف خروج غیرتورمی از رکود این بود که حتماً استمرار در پرداخت را داشته باشد. اما این تسهیلات باید در مسیر درست و مناسب پرداخت شود.

به همین خاطر سرمایه در گردش واحدهای تولیدی در اولویت جدی ما قرار دارد و بر همین اساس 80 درصد تسهیلات پرداخت به تأمین سرمایه در گردش تعلق گرفت.

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه حفظ اشتغال موجود و جلوگیری از بروز بیکاری جدید یکی از آثار سیاست‌های بانک مرکزی در پرداخت تسهیلات بوده است، اظهار داشت: نظام بانکی 88 درصد منابع مالی را تأمین می‌کند و تنها 12 درصد از تأمین مالی مربوط به بازار سرمایه است که امیدواریم با استفاده از ساختارهای

موجود نقش بازار سرمایه در تأمین مالی بهبود یابد.

وی در تشریح عوامل پایه پولی گفت: خالص بدهی بانک مرکزی و بدهی بانک ها و اضافه برداشت ها

در پایه پولی تأثیر دارد که عامل اضافه برداشت برای مسکن مهر و ایجاد خط های اعتباری بوده که افزایش 12/4 درصدی اضافه برداشت ها موجب رشد 1/6 درصدی پایه پولی شده است.

اختصاص 158 هزار میلیارد تومان برای

طرح های عمرانی

دکتر محمدباقر نوبخت رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور دیگر سخنران این کنفرانس بود که گفت: در بودجه سال آینده 158 هزار میلیارد تومان اعتبار برای انجام طرح های عمرانی و سرمایه گذاری در نظر گرفته شده تا اقتصاد کشور به تدریج از رکود تورمی خارج شود. وی در حاشیه این کنفرانس و در نشست رشد اقتصادی و چرخه های تجاری گفت: کل بودجه سال آینده 826 هزار میلیارد تومان است که 267 هزار میلیارد تومان آن به بودجه عمومی اختصاص دارد که 7 هزار میلیارد تومان آن به درآمدهای نفتی وابسته است.

رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با بیان آنکه یک سوم بودجه سال 94 به درآمدهای نفتی وابسته است، افزود: در بودجه سال آینده درآمدهای عمومی کشور از هزینه های جاری به طرف اجرای پروژه های عمرانی هدایت شده تا بتوانیم با انجام

طرح های ناتمام و افزایش سرمایه گذاری در بخش عمرانی شاهد تحولات مثبتی در اقتصاد کشور باشیم.

وی گفت: امسال 100 درصد بودجه عمرانی استان ها تخصص یافته و در نظر داریم تا پایان سال 296 طرح عمرانی ناتمام را به پایان برسانیم.

نوبخت با بیان اینکه رشد اقتصادی کشور در سال 1382 تا 1386 به میزان 6/2 درصد و به صورت پیوسته و کم نوسان بوده است، افزود: این در حالی است که رشد اقتصاد کشور از سال 1380 تا 1386 کم بوده و کم نوسان بودن رشد اقتصادی حسرتی است که به دل اقتصاد ایران مانده است.

وی با بیان اینکه سایر مولفه ها و متغیرهای اقتصادی از سال 1338 تا سال 1392 با فراز و فرودهای متعددی مواجه بوده است، افزود: تا سال 1392 رشد تشکیل سرمایه ثابت ناخالص به قیمت ثابت نه تنها پرنوسان بوده، بلکه در سال 1390 شروع به تقلیل کرد و از این جهت ما رشدهای منفی برای سال های 91 و 92 را تجربه کردیم.

نامبرده افزود: با همه اینها رشد اقتصادی ما طی سال های اخیر به دلیل تکانه مرحله اول طرح

هدفمند سازی یارانه ها، تحریم های خارجی و نوع سیاست گذاری و مدیریت اقتصاد یک فضای اقتصادی تورم با رکود ایجاد کرده که دولت تدبیر و امید باید این دو سنگ به چاه افتاده را بیرون بکشد.

بهره‌وری کل عوامل تولید در ایران صفر است

دکتر مسعود نیلی مشاور اقتصادی رئیس‌جمهوری و دبیر این کنفرانس هم در نشست رشد اقتصادی و تجاری اعلام کرد: دو شوک (تکانه) بزرگ نفتی ظرف 5 دهه اخیر وجود داشته که شوک اول نفتی در سال 53 منجر به بزرگترین رشد نقدینگی شد و بعد از آن سال 85 مجدداً با شوک دوم نفتی بزرگترین رشد نقدینگی ایجاد شد.

وی ادامه داد: همچنین این دو شوک نفتی موجب رشد بودجه در سال 53 و پس از آن در سال 84 شد.

مشاور اقتصادی رئیس‌جمهوری تصریح کرد: دو عامل اصلی در رشد اقتصادی وجود دارد که نشان می‌دهد ارتباط نزدیکی میان رشد اقتصادی و رشد موجودی سرمایه وجود دارد.

به گفته وي، رشد موجودي سرمايه در 4 دهه اخير مثبت بوده و اين در حالي است كه رشد نيروي عوامل كار در اقتصاد نزديك به صفر بوده است. همچنين نوسانات رشد اقتصادي از موجودي سرمايه بيشتر بوده و ديگر نمي توان در سال هاي آينده از محل رشد اقتصادي كنوني رشدي داشته باشيم. زيرا رشد موجودي سرمايه از محل درآمدهاي نفتي بوده است و اين موضوع نشان مي دهد نقش بهره وري كل عوامل توليد در بلندمدت صفر و در کوتاه مدت منفي بوده است و براي اينكه بتوانيم رشد اقتصادي مستمر در سال هاي آينده داشته باشيم، بايد روي بهره وري كل عوامل توليد متمرکز شويم تا منجر به رشد پايدار اقتصادي شود.

نيلي 8 عامل را در بهره وري كل عوامل توليد موثر دانست و افزود: اين عوامل ثبات اقتصاد كلان، روابط خارجي پايدار، حكراني خوب بخش خصوصي قوي و پويا، بخش كارآمد، نظام تامين اجتماعي مناسب، حفاظت از منابع طبيعي و محيط زيست و ذخاير معدني را شامل مي شود. وي تاكيد كرد: عملا رشد اقتصادي كشور از محل ذخاير معدني فراهم شده و به غير از بخش نفت و گاز سرمايه گذاري بلند مدتي در ديگر بخش ها صورت نگرفته است. مسير فعلي رشد اقتصادي هم ديگر جوابگوي رشد ترسيم شده نيست و براي رسيدن به رشد اقتصادي بالا بايد الزامات آن در مستقر شدن عوامل بهره وري كل توليد فراهم شود.

احتمال حذف تبصره هاي بودجه 94

حجت الاسلام و المسلمين غلامرضا مصباحي مقدم عضو كميسيون برنامه و بودجه مجلس هم در حاشيه اين كنفرانس و در نشست رشد اقتصادي چرخه هاي تجاري اعلام كرد: با نهايي شدن لايحه تنظيم بخشي از مقررات مالي دولت و ابلاغ آن، احتمال دارد تبصره هاي بودجه 94 حذف شود.

وي در خصوص اينكه چرا رسيدگي به لايحه رفع موانع توليد با تاخير شروع شد، تصريح كرد: به دليل اينكه با فاصله كم از اين لايحه، لايحه تنظيم بخشي از مقررات مالي دولت ارائه شد و به دليل تكرار مواد آن در بودجه، نياز به دائمي شدن داشت.

كاهش بدهي بانك ها به بانك مركزي

از سوي ديگر شاپور محمدي معاون وزير اقتصاد در اين نشست اقتصادي اعلام كرد: طبق آمار بانك مركزي، بدهي بانك ها به بانك مركزي 1/2 هزار ميليارد تومان كاهش يافت. وي با اشاره به اينكه در خصوص مصوبات رفع موانع توليد يك گزارش عملکرد به دولت ارائه شده، تصريح كرد: ظرف هفته آينده گزارش عملکرد دوم هم ارائه مي شود.

وي با اشاره به صندوق پروژه نفت و صنعت گفت: اين دو موضوع در حال انجام بوده و تا پايان سال تمام ضوابط اجرايي آن در سازمان بورس به پايان مي رسد.